

NOVINE

Glasilov Slovenske krajine

Priloga: M. List s kalendarom Srca Jezušovoga
i Népujság.

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb.
bivši nar. poslanec.

Uredništvo M. - Sobota, Kolodvorska ulica 128. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20 1/2, 1/2 strani 25 1/2 in cela stran 30 1/2 popusta za edno glasov. Cena malih oglasov je: do drasetipet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 150 D., v „Poslanom“ 250 D. Tako za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo.

Orlovske slavnosti v Pragi.

Zmaga slovenskih Orlov.

Češkoslovaški narod slavi letos jezeroletno smrti češkoga kralja sv. Vavclava. Bio je Bogi i svojimi narodi vdani vladar, pretrp je mantrniško smrt zavolo svoje pravičnosti. Častili so ga vsi naslednjavojoči češki vladarje, najlepši trg zlate Prage nosi njegovo ime i celo v cerkvi sv. Patra i Rimi ma svoj oltar. Mnogo verskih zmešnjav je pretrpelo češko ljudstvo. Vznemirjenosti so ga husiti duga leta itd. V preminomem stoletju so različni „slobodomiselci“ i neverniki začnoli delati na to, da izrgajo češkomi narodi iz srca njegovo vero. I pognalo je njihovo seme. Ali v svojem jedri je češki narod ostao trden. Zdj se ves narod obrača k sv. Vavclavi, časti njegov spomin i ga prosí, naj se prerodi na Čehoslovaškem življenju v duhi sv. Vavclava i sv. Ljudmile.

Naraštajski dnevi

Svetovavclavske orlovske proslave so se začnole 28. junija, gda je nastopo orlovski naraštaj. Šest posebnih vlakov je pripelalo orlovski naraštaj v Prago, jezere pa so prišle z rednimi vlaki. Zastopani je bio tudi orlovski naraštaj iz Slovenije, većinomaz Jesenic, šteri so pri tekamj dosegnoli šesto mesto. Na Petrovo i Pavlovo se je na praškem Stadionu vršo prvi nastop. Udeležo se ga je sam predsednik republike češkoslovaške Masaryk, poleg njega več čeških ministrov, generalov, pušpekov i drugih dostojanstvenikov. Nastopilo je okoli 12 jezera naraštaja. Telovadni nastop se je nad vse posrečo. Pravitak je bio veličasten sprevod naraštaja po praških vulicaj. Okoli 15 jezera orlovske mladine v modrih, belih pa erdečih oblekaj je preplavalov vulice pa trge.

Močen i veličasten nastop orl. naraštaja je preseneto vsa Prago. Celo novine socialistov i vsej drugi „slobodomiselcov“ pišejo pohvalno i z občudovanjom.

Prihod bratskih gostov.

Zastopniki vsej evropskih katoličanskih telovadnih družtev so prišli v Prago. Zlasti so se slavnosti številno udeležili slovenski orlovski bratje. Slovenski Orli i njihovi prijatelji so se pelali z dyema posebnima vlakoma prek Dunaja v Olomuc, gde so obiskali grobe jogoslovanskih vojakov i tu odnet v Prago, kama so prispeli v sredo ob pol 6

zvečer. Bili so od bratov Čehov nad vse prisrčno sprejeti. Slovincov je bilo okoli 1500, med njimi ljubljanski pušpek Jeglič.

Hrvatov je prišlo okoli 1300, Poljakov s kardinalom Holndom okoli 1000. Jugoslovani pa Poljaki so bili najbolje prisrčno sprejeti. Tudi zagrebški nadškoof dr. Bauer i prometni minister dr. Korošec sta se udeležila orlovskih svečanosti. Dr. Korošec je bio na kolodvori prisrčno sprejeti i po vsjoj poti pozdravlani od praškoga občinstva.

Zmaga slovenskih Orlov.

V Pragi so se ne vršili samo javni telovadni nastopi, liki tudi mednarodne tekme najboljih telovadcov. V tej tekamj so slovenski Orli dosegnoli prvo mesto. Slovenski Orli so že zmagali na mednarodnih tekamj v Strasburgu, v Brni, v Parizi i zdaj v Pragi. Stem so ne samo orlovskoj organizaciji pridobili veško čast — proslavili so pred svetom ves slovenski narod.

Moč Orlovstva.

V petek, 5. julija se je vršio veličasten sprevod po praških vulicaj. Po svojoj veličini i po svojoj lepoti je sprevod 50.000 oseb preseneto vsa pričakovanja. Nastopili so poleg Orlov iz Češke i Moravske — 15 jezera — Jugoslovani, Poljaki, Šlezijci, lužički Srbi, amerikanska telovadna društva, Belgijci, Francozi i Nemci. Posebno zanimanje so vzbujale pisane narodne noše iz Moravske i Slovaške. V sprevodi je bilo nad 50 godb i 350 zastav. Vse se je vršilo v najlepšem redi; viherno so bili pozdravljeni telovadci iz tujih držav, narodne noše i predsednik češkoslovaškoga Orla dr. Šramek, zdajšnji podpredsednik češkoslovaške vlade.

Sprevod pomeni posebno zmago orlovstva, ar se je vršo v Pragi, ki je v glavnom orlovstvu ne prijazna. Zmago pomeni, ar se je izvršo veličastno i prisrčno. kak je mogoče med slovenskimi brati.

V petek je nastopilo na Stadionu 4830 članov i 4132 članici. Telovadbo je gledalo okoli 50 jezer ljudi. Poleg predsednika Masaryka so bili navzoči mnogi dostojanstveniki. Slovenski Orli so dobili od predsednika Masaryka prvo darilo! Slavnost je zaključil čestl. Orla dr. Šramek.

Agrarne zadeve 3425 dinarov.

Resolucije, štere je občni zbor i kongres agrarne zadruge v Črensovcih 30. junija sprejeo i odposlao g. ministri za agrarno reformo:

1. Kolonistom našim ki so kotrige naše zadruge ali zajednice naj se da posojilo brez intereša.

2. Naj se arenda i dača od agrarne zemlje vsako leto navrže i pobira, da če dosta vkup pride naš siromaški intereset teško plača.

3. Nepotrebni hipermaksimumi naj se znižajo i dajo brez razlike narodnosti, ka bo zadovoljstvo krepilo državno misao na mej. Po zadružnoj poti se naj to zgodi.

4. Naj se zemla preklasificira uradno, ar vnogi agr. intereset trpi škodo z tem, ka plačuje arendno i dačo veško kak bi mogo, ar je zemlja postala slabejša.

5. Pri donošenju agrarnoga zakona naj bo plačilna doba določena za 20 let.

6. Pri določitvi cene agrarne zemlje v zakoni naj se ne gleda na nnevo ceno, nego na vrednost zemlje. Ceno zemlje najmre povekšava prilika, ka je nega i ka jo kúpajo bogatejši ljudje, posebno Amerikanci.

7. Naj se kem prle zvrši revizija.

8. Naj se pokaštigajo tisti, ki krive podatke dajo gori samo zato, da bi prišli do zemlje, kda njim nejde, sirote pa z tem okratijo.

9. Naj se ne dovoli več kolonizacija drugih ljudi, kak samo naših domačih v Slov. Krajini, ar je i gosta naseljenost i siromaštvo naroda doseglo svojo skrajno mejo. Našo krv i naš znoj pije v jezerih naših ljudih Nemčija, Francija, Canada, države Severne i Južne Amerike, našo domačino, kde je naš narod roboto jezera let naj bi pa drugi zasedli? To bi bila v nebo kričeča krivica.

Agrarna zadruza pozdravlja g. ministra za agrarno reformo i da tomi vüpanji izraza, ka g. minister kak pravičen clovek i kak ljubiteo siromaškoga kmečkoga preivalstva, ho njegove zahteve v poštev jemao.

Ka pravi 15 § pravil? Vsa-ki zadružnik ma za dužnost, da verno spujnava vse obveznosti, štere njemi nalagajo pravila. Predvsem pravi točka, da Se zemljio posebi ne pogajajo, njene cene ne povekšavajo, nego lo z vodstvom zadruge sküpnu določijo. Pod točkov 1) se pa eto glasi: Da pogodbe brez odobrenja zadruge ne sklepajo i ne podpisajo.

Ka pa čaka tistoga, ki teh pravil ne drží to je ki se brez dovoljenja zadruge pogaja za zemljio i podpisje pogodbo 10 §. a) točka odgori na to pitanje. Glasi se: Izključitev zadružnika določí udelstvo iz sledečih razlogov: a) če se kotriga brez privoljenja zadruge za odkúp ali zahúp veleposesniške zemlje.

Gda postane izključitev punomočna? Po 6. ino 47. § pravil na občnom zboru. I da je občni zbor od 30. junija ednoglasno skleno, da so izključeni tisti, ki so se po 1. aprili letošnjega leta pogodili za zemljio, se kotrige po zakoni izključene i nemajo več priziva nikam ne. Jedino dobra volja i smiljenost zadruge bi je mogla nazaj sprejeti, če bi pokazali istinsko ljübezeo do svojih stanovskih tovarišov i bi staro falingo popravili.

Te broj dinarov je püsto preveč žalostne spomine v duši naših maturantov, abiturientov. Kda so napravili naši dijaki prvo maturo na našoj gimnaziji, so bili puni veselja i so z nedopovedljivimi želami čakali na zrelostno svedočanstvo. Pa njihova goruća žela se je obrnola v žarečo bolečino. Vodstvo gimnazije ne njim je štelu vodati svedočanstva, dokeč se ne plača 3425 dinarov duga, šteroga ma šolski kuratorij. Mi povdarjamo, ka si je zaslužo šolski kuratorij veliko zahvalo od strani dijakov, ar je zaistino očinsko skrbno za nje. Mi priznavamo, ka kuratorij za svojo vno go skrb, štero je posveto na dobro našim dijakom, za svoje lepe dare, štere je nabralo za njihovo vzdržavanje, ne more dobiti toga plačila, ka bi na zadnje ešče gorplacüvao iz svojega. Ali edno je pa tudi sveta istina, najmre ta, ka dijak, ki je napravio maturo, ma pravico do svojega svedočanstva. To bi se moglo dijakom taki izdati i iskati prilike, kak naj bi se dug od 3425 plačao, ne ka se je te navrgo na dijake i se njim je zapretilo, ka tečas ne dobijo vó svedočanstva, dokeč vsaki ne plača na njega pripadajoči del duga. Žalost, ki se je pri toj priliki rodila v duši našega dijaštva, je veška škoda, kak pa dug od 3425 din., ki bi se z lehkotov mogo poravnati od strani dobrih narodnjakov, ki majo srce i vrednost za našega siromaškoga dijaka i do njegovih starišov.

Razširile so se vesti, da je do toga prej zato prišlo, ar so dijaki pozabili na svojoj poslovilnoj večerji pozdraviti i šolski kuratorij. Mi ne bi mogli tem rečem verovati. To pa zato ne, ar se je kuratoriji javno zahvalo v imeni dijaštva g. Klekl Jožef, vp. pleb. bivši poslanec i sledkar v lepom govori g. razrednik njihov.

Dijake je rešo z neprijetnoga položaja i plačo za nje 3425 din. g. dr. Vályi Aleksander, odvetnik v Soboti. Z tov plemenitov gestov je g. dr. Vályi pokazao pravo pot, po šteroj se pride do srca našega ljudstva: ne s tem, če se v prvi bijemo, da smo narodnjaki, nego s tem, če ga v nevolji pomagamo i tak vtrdjavamo državno misao na mej.

Srebrna meša v Martjancih.

Na Srpno Marjo je radostno zajijalo suncé na martjansko faro. Dihovni oča njeni so meli veliko veselje, štero njim je pomagalo deliti verno srce njihovih ovčič. Obslüzavali so 25 letnico svojega mešništva prek g. Horvat Jožef pleb. Čeravno delaven den. je privrelo lepo številov vernikov vküp i v procesiji sprevodilo svojega preljübiljenoga gospoda pred boži oltar, da se tam zahvalijo za miloščo, štere je milostno nebo delilo na njih in njihove ovčice v ednoj štrtni stoletja.

Po svojoj službi so verniki sprevodili božjega gospoda nazaj na farov, kde jih je v imeni vseh pozdravila Šolarica 4. razreda Piv Marija i njim je izročila špeke korin. Srebrnomešnik so se za ljubav svojih farnikov toplo zavali i v zahvalnoj reči povdarili, da je današnja slavnost dokaz, da njihovi farniki iščejo božo

Tjedenski glasi

— **Spor med Češkoslovaško i Madžarsko.** Preminoči teden se je zapro promet med Češkoslovaško republiko i Madžarsko. Vzrok je sledeči: Na obmejni postaji Hidasnémeti vršijo službo češki železničarje. 28. junija pa so vogrške oblasti zaprle železniškoga uradnika Čeha. Komaj pet dni po tom dogodki je Vogrska uradno objavila vest, da je bio Čeh aretirani zavolo špijonstva. Ar so Vogri tudi drugim češkim uradnikom delali neprilike v izvrševanji njihovih, je češkoslovaška vlada zaprla prekmajni promet z Vogrsko. Vlada je po svojem poslaniki v Budapešti tudi protestirala proti dogodki i zahtevala zadoščenja. Vogri iščejo vsaki čas priliko, da bi prišli v svajo s svojimi sosidi.

— **Komunisti.** Policija je v Velikom Bečkereki zaprla 20 oseb, ki bodo izročeni državnomi sodišči zavolo komunističnoga delovanja. Med njimi je 17 nemcov i Vogrov.

— **Krajevčič Pavel** bo krščen na konci meseca julija. Na Bledi se že vršijo velke priprave.

— **Slovenci v Ameriki.** Kranjska slov. Katoliška jednota v Jolietu, Zedinjene države Severne Amerike, obhaja letos 35-letnico svojega obstoja. To je največja i najstarejša organizacija slovenskih izseljencev v Ameriki. Pri toj priliki bodo člani društva avgusta meseca obiskali svojo staro domovino. V Slov. Kat. Jednoti je včlanjenih 272 družtev, okroglo 30.000 članov i poseduje približno 3 milijone dolarov premoženja. V slučajih smrti izplača dedičom šlanov 1000 Dolarov, t. j. 56.000 Din.

— **Egiptovski krao** Fuad je obiskao s svojim spremstvom Berlin i Prago.

— **Iz Vatikana.** Dne 25. julija se bo vršila procesija Sv. Oče. Udeležilo se je bo nad trijezero duhovnikov iz vseh delov sveta. — Poštini promet vaticanske države je otvorjeni. Trikrat na den bo italjanski poštini auto vozo pošto.

— **Nemiri na bolgarski meji.** Večkrat so že takzvani „makedonstvujušči“ iz Bolgarije prestopili našo državno mejo. Preminoči teden je pet obožanih bolgarskih komitov poskusilo priti na naše ozemle. Gđa je je naša straža pozvala „Stoj!“ so začnoli strelati na njo. Vendar se je našoj obmejni straži posrečilo, pregnati komite. Žrtev je ne bilo na ni ednoj strani. — Iz Bolgarije so prišli ljudje v našo državo prosit za pomoč, ar je stanje v petriškom okrožji nezanosno. Vojvoda Hadžijev jako ostro i nesmileno sodi prestopke ljudstva v tom okraji.

— **Že pá Vogri!** V bližini postaje Kelebija pri Subotici je pred kratkim skušala skupina šestih oseb prestopiti našo mejo. Ar so se na pozvanje naše straže ne stavili, je straža strelala. Dve osebi sta pobegnili nazaj na Vogrsko, dve zgrabili, edna je bila na mestu mrtva. Zakajso prišli v našo državo, je ešče ne ugotovleno.

— **Predsednik vlade** i notranji minister general Pera Živkovič je obiskao več hrvatskih mest, gđe je nadzorivao delo vseh uradov. Svoje ga prihoda je ne naprej naznana.

— **Pruski deželni zbor** v Berlinu je te dneve sprejeo konkordat. Proti je glasovalo 13.

— **V Mehiki** je končno prišlo do mira med Cerkvijo i državno oblastjo. Zdaj se vsešerom vrši služba boža, ka se je že tri leta ne smela vršiti. Od 1. avgusta 1926. je namreč bila Mehika brezoltara. „Svobodomiseln“ i „napredni“ divjaki mehikanski s s svojim vodjom Kalesom so zaman divjali. Nedužna krv ogromnoga številu katoličanov, ki so njim tej divjaki vzeli življenje zavolo vere, je sprosil Mehiki mir. Junaško zadržanje duhovnikov izgnanih i poganjanoga ljudstva je prisililo vlado, da je sklenola s Cerkvijo mir.

— **Nj. Vel. Krao** je v ponedlek prišo v razne kraje v Dalmaciji, gđe je bio vsešerom iskreno pozdravljeni.

— **V Romuniji** so odkrili vojaško zaroto, ki je imela namen, zapreti vlado i postaviti vojaško vlado. Zdaj so zaprli mnogo častnikov, ki so bili v toj zaroti.

— **Devetletni dečak** se je bujo pri Mirni na Dolenjskom. Skušnjiskim nožom je dečak rezao trdi les, nož se je poškal i se zasado deteti v srce. V nekaj hipaj je bio mrtev.

— **Stanje betežnoga patriarka** Dimitrija je dosta bolše. Zdravniki so popolnoma zadovoljni.

— **Slovenci v Ameriki.** — bogatini! Mnogi Slovenci so postanoli v Ameriki fabrikanti, velki trgovci pa celo lastniki rudnikov. O ednom slovenskom rudniškom podjetji poročajo: V državi Ideho se je osnovala slovenska rudniška družba, ki ima zemlišče vredno 350.000 dolarov, to je okoli 20 milijonov dinarov. V tom zemlišči se nahaja zla, srebro, baker i svinec. Predseduje družbi Slovenec John Gornik, glavni ravnoteo pa je L. Pajnič. Lani so dobili iz rudnika za 750.000 Din rüde.

— **Riž v našoj državi** raste v južnoj Srbiji na 1500 ha zemlišča, v Bački i Banati pa na 50 ha. Domači pridelek riža znaša okoli 2500 vagonov.

— **V Beigradi** je nad 1000 ljudskošolske dece i nad 400 v srednjih šolaj i za vse te sta nastaveniva samo dva verovučitela.

— **Romunska kralica** Marija je prišla s princezinjo Ileano na Bled, gđe ostaneta duže časa.

Zanimivosti.

— **Najbogatejša cesta** na sveti je v Ameriki: Park Avenue v New-Yorku. Tu stanuje okoli 4000 milijonarov, vsaki prebivalec te ceste izda na leto okoli 1,200.000 dinarov. Stanovanjska najemnina (arenda) se gible tu med 120—800 jezero dinarov na leto. Poleg toga je na toj cesti ešče 50 najbogatejših hiš najbole milijonarskih milijonarov, ki ponučajo samo za rože do 240 jezero dinarov na den, za obleke žen in hčeri pa 3,200.000 dinarov — tudi na den. Za gospodinjstvo izdajo na leto 300 milijonov dolarov.

— **Olja na sveti ešče za 3000 let.** Ništerni Amerikanci so strašili svet, da bodo študenti (ali vrelci) zemelskoga olja ali nafte v šestih letih izčrpali, teda niednoga benzina več! Zdaj se je pa oglaso v Čikago dr. Egloff i je številko šest pomnožio s 500! Po njegovom imamo teda olja ešče za 3000 let, či bi dobro izrabili vse mogoče vire, v prvom redi pa, či bi olje v vekši meri vštiskali iz vseh snovi, ki ga imajo v sebi.

— **Nesreča v Ameriki.** V Ameriki vzemejo nesreče dvakrat toliko ljudem zdravje in življenje, kak jim je pa vzela svetovna vojna. Preminoče leto je bilo bujtih 95.000, ranjenih pa 10 milijonov. Med temi je bilo 23.000 bujtih in 3 milijone ranjenih v fabrikaj, velki del ostalih je pa ubil in ranil auto. Med strašno vsoto bujtih je bilo tudi 20.000 šolarov.

Domača politika.

Pol leta novoga stanja. 6. julija je minolo pol leta, gđa se je začnolo v našoj državi novo stanje. Ministrski svet je imeo te den sejo, na šteroj so posamezni ministri poročali od dela, ki je bilo izvršeno od 6. januara t. l. Ugotovili so, da se je zboljšala uprava i zakonodaja i zadovolnost ljudstva po vsoj državi. **Prosvetno ministerstvo** je odprlo 58 novih ljudskih šol, do konca leta pa jih bo ešče ednok telko. Zdelali so se mnogi načrti i se ešče izdelujejo. **Prometno ministerstvo** je zboljšalo brodarstvo, vredilo železnice i naročilo 2900 novih vagonov. Najvažnejše pa je promet na Jadransko morje; zboljšala so se pristanišča. **Ministerstvo socialne politike** je izdalo 1 i pol milijon Din podpore delavstvu. Za javna dela je izdalo socialno ministerstvo 91 milijonov Din itd. **Ministrstvo za javna dela** je za državne moste izdalo 14 milijonov 600.000 din.

Finančno ministerstvo med drugim je davke sorazmerno razdelilo med posamezne kraje. **Kmetijsko ministerstvo** šče z ustanovitvijo *agrarne banke* rešiti pitanje po ceni kredita. Razdelilo je mnogo podpor itd. — Vsa poročila kažejo, da smo v časi zadnjih šestih mesecov mnogo napredovali.

Prekosnice.

Razmišlenost.

Žena: „Gđa si opazo, ka nemaš marele?“

Profesor: „Gđa je henjalo deževati pa sem jo šteo zapreti!“

Dokaz.

Sodnik: „Vi trdite, ka Vas je ete moški okradno. Ali spoznate šteroga tej predmetov za svojega?“

Tožnik: „Ja, ete robec.“

Sodnik: „To je ne nikši dokaz; jaz imam ravno takši robec.“

Tožnik: „Že mogoče, gospod, vej sta mi bila dva vkradnjeniva.“

TISKARNA PANONIJA

r. z. z o. z. v MURSKI SOBOTI

naznanja vsem onim ki imajo še kaka plačila, da g. dr. SLAVKO VESNIK odvetnik v Murski Soboti ni upravičen za Tiskarno Panonijo nobenega zneska izterjavati ter tudi ne inkasirati.

VABILO

na občni zbor

HRANILNICE in POSOJILNICE v TURNIŠČU, r. z. z n. z.,

ki se vrši dne 28. julija 1929. ob 10 uri predpoldan v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
4. Čitanje revizijskoga poročila.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

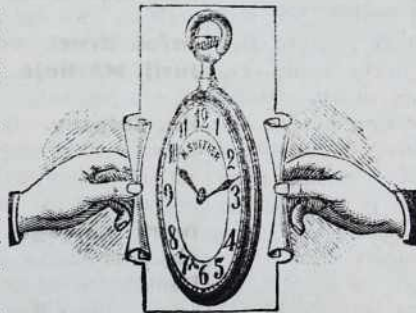
Ako bi te občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Točno na sekundo

Štev. 100. Dobra švicarska Anker-Roskopf vóra samo 49 Din 60 p.

Prava Švicarska

Štev. 105. Prava Anker büdilka 16 cm. visoka samo 64 Din 20 p.

Štev. 111 z radijovim številnikom i radijovimi kazalci samo 69 D. 20 para. **Triletna garancija!** Nevarnosti negal! Ka ne odgovarja se vó mini, ali se pa penezi nazaj dajo.

Prave švicarske žepne vöre, vöre za na roko, büdilke, vöre z nihalom, lanceki, prstani, ringli i srebrni predmeti skoro po tvorniški cenaj v ogromnojzbiri v velkom ilustrovanom ceniki, šteroga dobite brezplačno, če pošlete Vaš natenčen naslov na trdko

H. SUTTNER, LJUBLJANA, 945.

Suttnerova „lko“ vóra je vóra za celo življenje.

Razne novine.

— **Strašen viher** je divjao preminčo soboto po vsaj Českoslovaškoj i vsaj Avstriji. Zlasti je napravo veliko škodo silji v Českoslovaškoj.

— **Obsojena** je bila na 15 let voze 92 leti stara Anujka v Pančevi. Obsojena je bila zavolo zastrupljanja. Bila je obsojena večša družba.

— **Najbogatejši človek sveta** je Maharadža v Haiderababi v Indiji. Vse imanje indijskoga kneza cenijo na 75 milijonov funtov (nad 20 milijard dolarov). Maharadža ima pod sebov 200.000 km². (Jugoslavija meri 248.000 km²) i 12 milijonov prebivalcov.

Gospodarstvo

Bučnice.

Za nas najnavadnejše bučnice so kumare ugorke. Poleg tej še pri nas rastejo jedilne buče ali tikvi.

Kumare, za te vrste bučnice si moremo pripraviti zemlo, šteta ma zavetno senčno lego i je globoko predelana i ima zadosta vlage.

Na sredi grede si skopamo precej globoki jarek. Če mamo pripravljeni zreli kompost ga nasiplemo v jarek i ga dohodimo. Ker pa je pri nas te vrste gnoja malo, si pomagamo etak: V skopani jarek natrosimo najprve eno plast konjskoga gnoja. Na te gnoj edno plast kürečnjakov — če nemamo konjskoga gnoja, vzememo samo kürečnjeke. Na tak pripravljeni gnoj v jarki poljemo človeško blato iz stranišča. Se to pokrijemo na edno dobro dlan na debelo z zemlov, šteta vzeli iz jarka i tak je prostor za sajenje ugork jako dobro pripravljeni. Konjski gnoj je za toga volo dober, ka ma lastnost, da se jako friško spreminja v zemlo i pri tom deli se razvija oosta toplote šteta ravno lübi tem rastlinicam.

Na dobro pripravljeni gredí sadimo tri do šteta semena na ednom mestu i ta mesta morajo biti druga od drugoga oddaljena eden frtao metra. To pa s toga razloga, ka se gosto nasejane ugorke druga drugo vničijo. Tri do šteta zrna pa sadimo zato, ka si to lejko zberemo najlepšo rastlinico, šteta bo dala tüdi lepši sad. Le slabše pa poničemo i je vržemo na kompost ali gnoj.

Kumarev naši gredaj so pa navadno menje rodovitne kak bi človek pričaküvao. Zrastejo do ednoga metra dügi poganki na njem pa ne vidimo niti ednoga cveta, niti edne zavržene ugorke. Tüdi te beteg se da opraviti z jako malimi strošk i trüdam. Si prvi i glavni poganki pri ugorkaj nemajo rodovitne lastnosti i je moremo prisiliti, ka nam bodo pognali strauske poganke, šteta nam bodo preveč dobro rodili. Pazimo na to, da nam delajo rastline šteta do šest listov njim moremo odščipniti vršiček. Stem smo stavili rast glavnoga poganka i prisilili rasti stranske. Vsaki šteta je že to pobrao je v par dnevaj opazo vse puno cvetov i zavrženi ugork.

Od zdaj naprej pa je tüdi ne smemo pustiti seme sebi. V sühi je moremo polevati z mlačnov vodov — najbolša je iz grab — i to v rani predpoldnevni vörjaj. Pri polevanju pa moremo paziti, ka ne bomo polevali preveč listja i ne odplavili

zemlo od korenin. Da se zadnjemi ognemo, moremo polevati pomali od blüzi i tak tüdi zemlo ne bomo zabili ali posejali. Na te način posajene ugorke pa nam pustijo skoro celo gredo prözno do tranjega. Da pa greda nede tak dugo prazna jo na vales zasadimo z glavato šolato i kolerabami, šteta bomo do toga časa ponücali i stem ugorkam popunoma nikaj škootivali.

Pri zgojenji semena pa zberimo vsikdar najlepše ugorke i je pustimo da se dobro zažutijo. Na to je odtrgajmo, na oba konca malo odrežimo i je spravimo na sunčen kraj, pa ešče le v jeseni seme splavimo, spucajmo i spravimo na sühi prostor. Ugorkino seme je najjakshe v tretjem i šturtom leti. Svojo kalivost pa ohranijo dp osmoga leta.

Jako dobre vrste so zelene, düge, imenovane telegraf kumare. Te so posebno dobre za kvašenje. So düge, tenke i delajo malo semena.

Jedilne buče ali tikvi.

Ravno je tak pridelavamo kak ugorke. Lübijmo močno gnojeno zemlo, dosta vlage i toplote. Za grede so najbolje pripravlene grmaste, düge i bele farbe. Šteta ste hodili po Srbiji, ste gvišno vidili, da tam pridelavajo pogačaste tikvi. Mi njim pravimo törske.

Dinje ali melone pri nas ne rastejo. Lübijmo bole topeo zrak i jih je dosta na jugi naše države. Se ešče spada šef, šteta raste po naši plotaj.

Pošta upravništva.

V. g. Knous, Illok. Na novo poslani dar na „Dom sv. Frančiška“ sprejeli z zahvalnostjov. **Č. Šolake sestre, Sv. Peter pri Maribori**, Istotak vašega po s. Maristelli. Vsem srčna hvala. **Petek F. Čopln.** Hvala lepa na 5 din. ka ste poslali više od naročnine. **Lang Janoš Trdkova 142.** Vi ste nam že poslali 15 din. lani decembra, pa zdaj pali 30. Prosimo odgovor, jeli želite, ka vam pošljemo M. List za celo letošnje leto, ali pa spisemo za l. 1930. više poslanih 15 din. **Gujt Jožef Borejci.** Počakamo. Vi svoje naročnine ne plačate, ovi pa vsaki 25 din. za Novine i 10 din. za M. List. **Filsar Alojz Shakovci.** Počakamo, kak smo naznanili. **Ratnik Anton Vančaves.** Vam isto odgovorimo. **Majdinjak Jožef, Mouth.** **Francija.** 70 frankov sprejeli, hvala lepa. Doposlali smo vam vse, ka je nazaj prišlo zavolo spremenjenoga naslova. **Žlebič Jožefa žena Markovci.** Peneze ka je poslal mož z J. Amerike, sprejeli. S temi je plačan tüdi vašdüg od 15 din. i nikaj neste na letos več düžni. **Gergorec Jožef, Krcni.** Počakamo. **Kozar Jurij, Martinje.** Peneze sprejeli, na ovo počakamo. **Tkalčič Anton, Calgary.** Prošeno doposlali. Zakaj se včasi ne glasita? Ne bi vama več mesecov čakati, če se včasi prijavitä kak kaj zaostane. **Denša Ivan, Chicago.** Prosimo stalen naslov za Kramar Jožeta. Jeli je 1051 Franklin Str. ali pa 1149. Naročnino sprejeli. Hvala lepa. Ar smo Radoha Ivana dozday ne meli naznanjenoga, njemi kak i Hanc Martini vse Novine pošljemo. Pri Grüškovnjak M. jeli 2737, ali 2736 Melvina? Spremembe izvršili. Srčen pozdrav.

— **Tombolo** priredi 14. julija Orel v Žizki na dvorišči trgovca g. Martina Žerdina. Glavni dobitek je novi bicikl vreden 1800 Din, drugi, novi omar, tretji, vreče pšenične moke i ešče nad 240 krasni dobitkov. Karte koštajo samo tri dinare i se dobijo pri trgovci g. Žerdini v Žizki, pri gg. Koceti, Žagari i Kramari v Črensovci. Na Srednjoj Bistrici pa pri g. Stimec Jurji. Srečk je malo, zato segajte dobro za njimi. Ne zamüdimo tisti lepi slovenski verzov:

Sreča te išče,
Um ti je dan,
Našel jo boš,
Či nisi zaspan.

— **Mladost** pa lepoto vzdržavle „MAJALA“ mast i žajfa za obraz. Odstrani vse piščajce, sunčane i erdeče pege lica. Eden lonček Din 12, žajfa Din 8. Dobi se v lekarni pri SVETOJ TROJICI, D. LENDAVAL.

Proda se mlin

v Domanjševcih; sestoji iz 2 valjaka, iz enega kamna, stroj za kašo pati in zemlja zraven.

Več se poizve pri Kovač Jožefi v Domanjševcih.

Pintarske pomočnike

(sodarske) sprime s prostov hranov stanovanjom i perilom FRANC REPIČ sodar (pintar) Ljubljana Trnovo.

Sprejme se

iz boljše hiše vajenec za mizarstvo obrt. Zglasiti se pri DURIC FERDINANDI v Rakičani.

Dijaka

s srednješolsko izobrazbo, ki ima volo za trgovino, sprejemem. MARKO GOLD, tšgovina z mešanim blagom, Varaždin, Florijanska ulica.

— Vse bolečine zob i glave odstrani za gotovo i hitro „INKA“. Pri reumatizmu, smicanji, prehlajenji, išiasi bolečinaj kosti pomaga „INKA“. Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobi se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnjoj Lendavi.

Vsa kši kaj najde

Kelko bi si trpljenja, časa i brige prišparali, če bi znali kak malo penez trbe za to, da si naküpite dosta toga ka vam vsakši den prinaša vnogo haska i veselja. Vsakši den nastanejo nove čudovite iznajdbe vsej vrst predmetov za dnevne potreščine. Trbe samo da ednok pregledate veliki ilustrirani modni cenik svetovne razpošilalnice.

H. SUTTNER

Ljubljana, št. 945.

i začüdite se, kelko je predmetov, šteta so tüdi Vam potrebni, pa jih niti ne poznate. Poleg toga najdete v tom ceniki velki izborodevke, hižni i toaletni predmetov i potreb. za vsakšo priliko.

Cenik doblite brezplačno

če pošlete ešče dnes svoj atres na tvrdko H. SUTTNER.

Vsakovrstne

surove in svinjske

kože

küpüje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN
Murška Sobota Cerkvena ul. 191

Umetnost zdrava postanoti i ostanoti

se posreči vsakšoj deklini, ženski i moškomi, če upotrebljavle doli navedene preparate, šteta se proizvajajo po receptaj izkušeni skoz 32 let i so zavolo toga popunoma neškodlivi.

Protí vsem kožnim napakam:

Fellerova kaukaška Elsa pomada za obraz, čüva tüdi kožo, obnavlja i pomilajüje hrapavo, razpokano i lükunjčavo kožo obraza šinjeka i rok. Odstranjüje sojedice, lišaje, njeno hitro delovanje proti sunčnim pegam naravnost iznenadi. Najbole očüva od posledice vetra, vlage, praha i sopare. Eden lonček 12 Din. Mladeniško sveži i zdravi izgled davle Fellerovo Elsa liližno mleko. Glažek 13 Din 20. dete navdüšeni.

Za gojitev vlasí za ojačanje i pospeševanje bujnaje rasti vlasí, za sprečavanje lüskinj, izpadanja vlasí i prerane serosti se rabi Fellerova jaka Elsa pomada za rast vlasí (Tanohina pomada). Obdrži vlase mehke i gibke. Eden lonček 12 Din, nadale Elsa žganje za vlase, krepí, osvežüje i prehranjüje vlase, 27 Din 50.

Za pranje vlasí i glave kušajte ednok Fellerov prijeto dišči Elsa Šampon. Vi bovo eden zavojček 3 Din 30.

Po pošti za proba 2 lončeka edne ali po eden lonček obej Elsa pomad s pakivanjom i poštninov vred 40 Din, samo če se penezi naprej pošlejo, ar po povzetji košta poštnina 10 Din več.

Fellerove Elsa žajfe lepote i zdravlja. Elsa liližasta, žučakova, glicerina, boraksova, katranova i Elsa žajfa za britje, za proba 5 falatov na izbiri 52 D. Naroči se točno na EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA CENTRALA 146, HRVATSKA.

AMATERJI!

FOTOGRAFI!

Naznanjam, da se dobijo v mojoj trgovini vse potrebščine spadajöče v fotografsko stroko kak tüdi aparati.

BALKANYI ERNEST trgovina s papírom i tiskarna DOLNJA LENDAVAL.